

Budgetsubsidie Aanvraag 2022

Natuur- en milieueducatie op scholen

Zierikzee, 29 september 2021

Budgetsubsidie-aanvraag 2022 NME-centrum Schouwen-Duiveland

Toelichting

Het NME-centrum Schouwen-Duiveland heeft in 2021 een nieuw businessplan geschreven. Dit businessplan is aangeboden aan de gemeenteraad en op 30 september zal de gemeenteraad een besluit nemen over ons voorstel met betrekking tot de financiën die we aan uw gemeente vragen. Gezien de positieve ontvangst in de commissie hopen wij dat u conform het voorstel besluit. Onze budgetsubsidie-aanvraag is in ieder geval gestoeld op het voorstel zoals voorgelegd aan de gemeenteraad.

Deze subsidieaanvraag is een afgeleide van hetgeen we in het businessplan geschreven hebben, uiteraard op het niveau van een werkplan. Aangezien we de gemeentelijke budgetsubsidie conform afspraak besteden aan natuur- en milieueducatie op scholen, ziet u in deze aanvraag vooral onze activiteiten gericht op het onderwijs. Om u een compleet beeld te geven van de activiteiten die we voor de doelgroep onderwijs in 2022 gaan uitvoeren zullen we ook de plannen, projecten en ontwikkelingen die niet vanuit de budgetsubsidie gefinancierd worden hier kort noemen.

De activiteiten die we voor de overige doelgroepen in 2022 gaan uitvoeren worden niet via onze budgetsubsidie gefinancierd en komen terug in ons werkplan, dat we nu nog aan het opstellen zijn.

Bijlagen

In de bijlage vindt onze deelbegroting t.b.v. natuur- en milieueducatie voor de doelgroep onderwijs.

Ondersteuning scholen

Het onderwijs is van oudsher voor het NME-centrum de belangrijkste partner bij het uitvoeren van ons werk voor de jeugd. We weten allemaal dat het onderwijs en de onderwijstijd onder druk staat. Daarom zetten wij in op ontzorgen. Dat betekent dat wij het leerkrachten zo makkelijk mogelijk willen maken om met de kids naar buiten te gaan. Dit is een grote wens vanuit het onderwijs omdat er dus al een grote werkdruk rust op de leerkrachten.

Wij ondersteunen hierbij door kant-en-klare lessen aan te bieden en samen met de scholen te kijken waar hun prioriteiten liggen. Bovendien investeren we in transport van de lesmaterialen. Zo hoeft een leerkracht of een natuurouder niet zelf op een bepaald tijdstip bij ons uitleenpunt te zijn maar wordt de leskist bezorgd op de school.

Bovendien zijn we gestart met de voorbereidingen om onze droom te gaan verwezenlijken: het educatie-aanbod en alle schoolomgevingen in Schouwen-Duiveland vergroenen. Dit is een project dat we in samenwerking met onderwijs, de imkersvereniging Schouwen-Duiveland en IVN Natureducatie aan het opzetten zijn. We zijn druk doende om een vergroeningsconsortium te vormen. Dit project valt buiten onze budgetsubsidie en zal separaat t.z.t. aan u worden gepresenteerd.

In 2022 zullen we de volgende taken uitvoeren op het gebied van de ondersteuning van scholen:

Uitleen (les)materialen

- Uitleen van lesmateriaal aan scholen, kinderopvang en particulieren
- Beheer en, waar mogelijk, vernieuwen van uitdagend en kwalitatief goed lesmateriaal, gericht op onze 4 thema's
- Uitleen of beschikbaar stellen van lesmateriaal voor gastdocenten t.b.v. het basisaanbod en door hen uitgevoerde activiteiten

Ondersteuning met gastdocenten

- Inzet gastdocenten en natuurgidsen voor gastlessen en natuuractiviteiten
- Werving van nieuwe gastdocenten, natuurgidsen, natuurouders en vrijwilligers
- Scholing gastdocenten, natuurgidsen, natuurouders en vrijwilligers zodat zij voldoende zijn toegerust om zelfstandig aan de slag te gaan op een school, BSO of in de natuur.

Ondersteuning derden, inhoudelijk (op aanvraag)

- Informatieverstrekking aan leerkrachten en pedagogisch medewerkers zodat zij zelf met een thema aan de slag kunnen op/rond hun school (bijv. via workshops natuurbeleving, informatie over moestuinen, vergroenen schoolplein)
- Informatieverstrekking aan ouders/verzorgers

Ondersteuning derden in het uitvoeren van natuur- en milieuactiviteiten

- NME fungeert hierbij als aanjager/motivator en is enkel faciliterend
- Beschikbaar stellen van papieren/digitale ideeën voor activiteiten
- Beschikbaar stellen van veldwerkmateriaal
- Doorverwijzen naar mogelijke andere organisaties of gastdocenten die kunnen helpen.
- Onderzoeken of we in samenwerking met de Zeeuwse natuur de Zeeuwse lessenbundel kunnen mede vormgeven.

Interne organisatie

Zoals u heeft kunnen lezen in ons businessplan, is ons doel om onze educatie op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid voor het onderwijs op professionele wijze te continueren. We bieden een programma aan met bijbehorende lesmaterialen, excursies en gastlessen op basis van de in het businessplan gekozen thema's.

In deze aanvraag kunt u lezen hoe we deze educatie in 2022 vorm gaan geven. De projecten/werkzaamheden voor de overige doelgroepen volgen in het werkplan dat we nu nog aan het opstellen zijn voor 2022. In het businessplan hebben de volgende kansrijke thema's benoemd, deze ziet u ook terugkomen in onze activiteiten voor de jeugd.

- Energietransitie
- Klimaatadaptatie (en -mitigatie) / Biodiversiteit
- Circulaire economie
- Gezondheid
- (zwerf)afval

Organisatie

Een andere aanbeveling van Addvision die we hebben omarmd is om aan de slag te gaan met onze organisatiestructuur. We zijn gestart met de eerste gesprekken en onderzoeken om ons bestuur anders in te richten. In 2022 zal dit leiden tot een andere organisatiestructuur dan nu het geval is.

Wat betreft onze interne organisatie gaan we ons in 2022 bezig houden met het volgende zaken.

Promotie en pers

- Communicatieplan 2022 met bijbehorende communicatiekalender
- Ontwerp en realisatie voor de nieuwe website voor het NME-centrum www.nmeschouwenduiveland.nl
- Versturen van persberichten naar de regionale media bij activiteiten en start projecten en campagnes
- Inzet van sociale media: Facebook, LinkedIn, Instagram
- Maken van foto's en video van activiteiten voor gebruik publiciteit
- Starten met een digitale (??) nieuwsbrief voor onze doelgroepen

Beleid

- Samenstellen werkplan
- Samenstellen jaarverslag
- Schrijven van projectvoorstellen
- Start samenstellen routekaarten onderwijs (soort leerlijn op gebied van NME)

Financiën

- Verzorgen van financiële administratie
- Acquireren projecten
- Samenstellen begroting
- Samenstellen financieel jaarverslag
- projectadministratie

Relatiebeheer

- Deelnemen aan overleggen met onze doelgroepen en partners
- Werving en behoud van vrijwilligers
- Inzet op goed CRS-systeem

Scholing

- Cursussen, trainingen en opleiding van team en gastdocenten

Thema- en doelgroepgericht werken

Op basis van de kansrijke thema's die zijn voort gekomen uit de aanbevelingen van Addvision zijn we gekomen tot de volgende vier thema's:

Klimaat, Energie en circulaire economie

(zwerf)afval

Biodiversiteit en Natuur

Gezondheid

Verschillende doelgroepen

Deze thema's zijn de rode draad van ons werk. Binnen deze thema's werken we voor vier verschillende doelgroepen: onderwijs, bedrijfsleven, recreatie en samenleving. Waarbij onderwijs onze primaire doelgroep is en blijft. Onze budgetsubsidie van de gemeente Schouwen-Duiveland is dan ook bedoeld voor deze taak: NME activiteiten binnen het primair onderwijs. Op de volgende pagina's kunt u lezen wat we per thema aan activiteiten gaan oppakken in 2022 voor de doelgroep onderwijs.

Thema gezondheid

Op het gebied van gezondheid zetten we vooral in op voedseleducatie. Zo bieden we als NME lessen en activiteiten aan om onder meer kinderen en bewoners bewust te maken van voedsel, de impact op het klimaat en voedselverspilling. Ook zetten we in op het ondersteunen bij het telen van eigen groenten en fruit.

Voedseleducatie op school

Binnen het onderwijs komt er steeds meer aandacht voor voedseleducatie en het verbouwen van groente en fruit op of nabij het schoolplein. Dat juichen wij als NME natuurlijk enorm toe. We ondersteunen scholen hierbij met kennis, activiteiten en materialen. Een groot deel van de materialen komt van het gezamenlijke programma Jong leren eten. Bovendien zijn we vanuit het GDO (gemeenten voor duurzame ontwikkeling) aangesloten op de Schooltuinalliantie.

Scholen verbinden

Er zijn meerdere scholen op Schouwen-Duiveland actief op het gebied van voeding. Steeds meer scholen zijn bezig met het opzetten van een moestuin(tje), wijktuin, voedselbosje of het aanplanten van fruitbomen. Als NME spelen we hierin een verbindende rol en koppelen we scholen en hun ervaringen aan elkaar. We doen dit door scholen met elkaar in contact te brengen. Zo is er in 2021 bijvoorbeeld een delegatie van het 't Kofschip op excursie gegaan naar de nieuwe moestuin van de Klimop in Dreischor. En hebben we de milieucoach die bij Binnen de Veste aan de slag is geweest met het opzetten van de moestuin gekoppeld aan een andere school die wilde starten met een moestuin. Ook bezoeken we zelf scholen die vragen hebben rondom dit thema. Kortom we zetten ons netwerk en onze ervaring in om scholen te ondersteunen. Ook bieden we als NME lesmaterialen aan vanuit het programma Jong Leren Eten.

Moestuinier- en kookcursus

In 2022 bieden we scholen een 8-delige moestuinier- en kookcursus aan voor leerkrachten, klassenassistenten en hulpouders om hen te ondersteunen bij het aanleggen van een schooltuin, introduceren van beschikbare materialen vanuit NME en laten zien welke mogelijkheden er allemaal zijn om groentes en fruit te bereiden. We merken dat er vanuit de scholen veel behoefte is aan kennis en praktische tips. Hoe leg je zo'n moestuin nu goed aan en als dit gelukt is hoe zorg je ervoor dat kinderen tussendoor ook betrokken zijn, hoe laat je de schooltuin terugkomen in je lessen en hoe zorg je er bijvoorbeeld voor dat je oogst op een leuke manier verwerkt wordt tot een recept.

In de cursus willen we graag kennis en ervaringen overdragen maar tegelijkertijd draagt deze cursus ook bij aan het verbinden van de verschillende leerkrachten en hulpouders. De bedoeling is om de locatie van de cursus te laten rouleren. Zo komen we op verschillende scholen en maken we af en toe een uitstapje naar een voedselbos, een grote moestuin of andere interessante voedselplek. De cursus wordt door NME voorbereid en gecoördineerd. Leerkrachten en andere geïnteresseerden hoeven dus alleen maar aan te schuiven. Ook hier proberen we zoveel mogelijk te ontzorgen.

Samenwerking Jong Leren Eten

Vanuit de samenwerking met Jong Leren Eten willen we weer meewerken aan de actie om scholen te voorzien van een wintergroentenpakket en een moestuinzadenpakket. Beiden pakketten komen met leuke en leerzame lesbrief. Scholen kunnen hier heel makkelijk mee aan de slag. Uit vorige jaren hebben we hier goede feedback op gehad.

Vitaal Schouwen-Duiveland

Als NME zoeken we zoveel mogelijk aansluiting én samenwerking met het gemeentelijke programma Vitaal Schouwen-Duiveland en de buurtsportcoaches. De gemeente Schouwen-Duiveland zet via het project Vitaal Schouwen-Duiveland in op gezonde voeding en bewegen. Een missie die wij als NME uiteraard ondersteunen. Met onze gezonde voeding lesmaterialen ondersteunen wij scholen. Ook willen we in 2022 nieuw lesmateriaal rondom drinkwater presenteren: Sam de waterman.

Resultaat:

- 📄 Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen op gebied van gezondheid
- 📄 Ondersteuning bieden aan scholen die bezig zijn met voeding en bewegen.
- 📄 Behoeft inventariseren van scholen op het gebied van voeding en gezondheid.
- 📄 Beschikbaar stellen van lesmaterialen op het gebied van voeding en gezondheid.
- 📄 Aanbieden cursus moestuinieren en koken voor leerkrachten en hulpouders
- 📄 Nieuw lesmateriaal samenstellen Sam de Waterman
- 📄 Menukaart thema gezondheid samenstellen met alle lesmaterialen en activiteiten
- 📄 Proactief lesmaterialen aanbieden vanuit het programma Jong leren eten
- 📄 Aanbieden van gastlessen op het gebied van voeding, koken en bewegen
- 📄 Coördinatie actie Jong Leren Eten: moestuinzadenpakket en wintergroentenpakket

Thema Duurzaamheid en klimaat

Het thema duurzaamheid en klimaat en dan met name de energietransitie en klimaatadaptatie willen we in 2022 extra aandacht geven. Het zijn beide relatief nieuwe onderwerpen, voor ons als NME-centrum maar ook voor het onderwijs. Dat betekent dat we dit jaar binnen dit onderwerp nog veel inzetten op informatievoorziening en bewustwording.

Follow-up geven aan klimaatadaptatie

Binnen het onderwijs merken we dat er veel aandacht is voor de klimaatverandering en ook merken we dat kinderen nieuwsgierig zijn naar wat je dan zelf kunt doen om je aan te passen aan het klimaat.

Ook weten kinderen steeds meer over duurzame energie. Zeker na de klimaatanimatie waar bijna alle kinderen van Schouwen-Duiveland aan hebben meegedaan, weten we hoe belangrijk het is om follow-up te geven aan deze actie met concrete lesmaterialen en activiteiten.

Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee

We hebben een interactieve klimaatwatertafel en willen deze in 2022 vaker inzetten binnen het onderwijs. In 2021 is er vanuit de samenwerking met GDO waarin verschillende NME-centra actief zijn, een nieuwe les gefinancierd die gebruikt kan worden voor een les voor de hele klas rondom de klimaatwatertafel. Ook zijn we actief in het provinciale programma van 'Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee' en haken we aan op actuele ontwikkelingen vanuit dat programma.

In lijn met RES: no-regretmaatregelen, aanschaf isolatiekist

Bovendien zijn we bezig om ons lesmateriaal rondom de energietransitie uit te breiden. We hebben een gastcollege ontwikkeld in samenwerking met de partners van de RES en we hebben sinds eind 2021 een isolatie-leskist (dankzij een bijdrage van de gemeente). Met deze isolatiekist kunnen we een lesconcept neerleggen dat past binnen de energietransitie en zo de jeugd meenemen in de energie-uitdagingen waar we voor staan. Bovendien maken we een extra lesmodule bij deze leskist. In deze module dagen we kinderen uit om de boodschap van isoleren mee te nemen naar huis. Zo willen we de isolatieboodschap als 'olievlek verspreiden'.

Naast de investering in materialen investeren we eveneens in het opleiden van gastdocenten op dit onderwerp. Het merendeel van de gastdocenten en vrijwilligers richt zich nu vooral nog op de natuurkant van ons werk. Via een gezamenlijk project met de andere NME-centra hebben we deze cursuskosten en bijbehorende communicatie- en materiaalkosten kunnen financieren.

Afvalfietstocht wordt circulaire fietstocht

Sinds jaar en dag organiseren wij de afvalfietstocht. Een succes op het VO. Om aan te sluiten bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen willen we vanaf 2022 de afvalfietstocht door ontwikkelen tot circulaire fietstocht. Dit betekent dat we een en ander moeten gaan aanpassen. We zullen gaan werken met een vernieuwd programma en ook zullen we deels met nieuwe bedrijven gaan werken.

In samenwerking met Eef de Graaf Producties hebben we ook voor het basisonderwijs lesmateriaal ontwikkeld over de circulaire economie. Dit lesmateriaal zullen we in 2022 gaan testen op een aantal scholen en vervolgens zullen we dit (eventueel in aangepaste vorm n.a.v. feedback vanuit de scholen) gaan opnemen in onze uitleen.

Activiteiten

We organiseren activiteiten tijdens, sluiten aan bij of communiceren over:

- Dag van de duurzaamheid
- Klimaatweek
- NK tegelwippen (Actie van 'Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee' tegels eruit, groen erin)

Resultaten

- 📄 Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen op gebied van klimaat en energie
- 📄 Verzorgen van uitleen en gastlessen met de isolatie-leskist
- 📄 Verzorgen van nieuw lesmateriaal rondom klimaatadaptatie en verzorgen van gastlessen met de klimaatwatertafel
- 📄 Gastcollege o.l.v. getraind gastdocent energietransitie op verzoek van scholen geven
- 📄 Circulair lesaanbod testen op 2 basisscholen, aanpassen n.a.v. feedback en in uitleen opnemen.

Thema Afval

Als NME delen we het thema afval op in twee delen:

- ✓ Zwerfafval en recycling
- ✓ Afval scheiden

Zwerfafval is al het afval dat rondslingert op plekken die daar niet voor bestemd zijn, bijvoorbeeld op straat, in de berm, op het strand of in natuurparken. Het is gewoonlijk afval dat daar door menselijk handelen (bewust of onbewust), door nalatigheid, of door natuurkrachten (zoals water en wind) terechtgekomen is.

Als NME-centrum Schouwen-Duiveland voeren we namens de gemeente de campagne Schoon Zeeland uit. We laten in deze campagne zien dat een schone, mooie provincie zonder zwerfafval een taak en verantwoordelijkheid is van iedereen: kinderen - volwassenen, inwoners – bezoekers, particulieren – groepen, organisaties – ondernemers. Iedereen kan helpen om Schouwen-Duiveland mooi en schoon te houden en onze verantwoordelijkheid te nemen om de plastic soep in de zee te voorkomen. Het is een gezamenlijke campagne met de andere vier Zeeuwse NME-centra die we namens de gemeenten uitvoeren. Als NME zetten we vol in op bewustwording en handelingsperspectief. Wat kan ik zelf doen om bij te dragen aan vermindering van zwerfafval. Dit doen we voor alle doelgroepen.

Voor de doelgroep onderwijs geven we afvalgastlessen met bijbehorende opruimacties op school. Ook verzorgen we opruimexcursies naar natuurgebieden. In 2022 gaan we bovendien nog een stapje verder, we gaan op plastic soep-expeditie met zeilschip de Vrijbouter. In de Oosterscheldeweek organiseren we deze expedities in samenwerking met de Vrijbouter en de Ocean Movement. Een gedeelte van de coördinatie-uren zullen we uit onze budgetsubsidie halen maar het merendeel van de kosten financieren we via extern aangetrokken projectgelden. Meer weten over Schoon Zeeland: dan verwijzen we je graag naar het werkplan Schoon Zeeland.

Afval scheiden

Naast afval opruimen is het ook belangrijk om afval te voorkomen en afval te scheiden. Het is belangrijk dat afvalscheiding structureel terugkomt op school. Als je in de pauze fruit gegeten hebt, dan gaat het in de GFT-bak of in de compostbak. Plastic gaat apart en papier gaat apart. Door dit dag in, dag uit te herhalen slijt je er een gewoonte in bij de leerlingen. Als NME hebben we er dan ook grote moeite mee dat het merendeel van de scholen op Schouwen-Duiveland niet op een betaalbare wijze in de gelegenheid gesteld wordt om afval te scheiden. Als we de opgroeiende generatie op school niet eens kunnen faciliteren door hen in de gelegenheid te stellen hun afval te scheiden op school, hoe kunnen we hen dan in onze gastlessen vertellen dat het zo belangrijk is...

Natuurlijk zijn er obstakels bij het ophalen van het gescheiden afval maar er zijn al vele scholen in den lande waar het wel goed geregeld is. Door met elkaar in gesprek te gaan en naar oplossingen te zoeken. Er zijn concrete aanbevelingen beschikbaar vanuit Rijkswaterstaat door het project 'afvalvrije scholen' dat zij de afgelopen jaren gecoördineerd heeft. Als NME willen we graag gaan onderzoeken hoe we ook op Schouwen-Duiveland kunnen komen tot afvalvrije scholen. Onze afvalambities reiken eigenlijk nog verder dan alleen scheiden: afval is ook een grondstof en kan weer opnieuw gebruikt worden, dit onderwerp komt terug in ons circulaire economie-aanbod.

In1dagafvalvrij

De gemeente heeft gevraagd of we willen aansluiten bij het initiatief 1dagafvalvrij. Een initiatief om met zoveel mogelijk partijen in 1 dag de gemeente zwerfafval vrij te maken. Op een nader te bepalen dag in 2022 vindt deze dag plaats. Als NME coördineren samen met de gemeente deze dag en zorgen we voor contacten met de scholen.

Voortgezet onderwijs

We organiseren voor de eerste klassen de snoeproute (VO). Tijdens deze actie gaan groepjes leerlingen afval inventariseren en opruimen. Voor de tweede klassen van het VO organiseren we de afvalfietstocht, deze zullen we dit jaar opnieuw gaan ontwikkelen in een circulaire fietstocht waarbij groepjes leerlingen bij bedrijven langsgaan om meer te horen hoe zij omgaan met circulariteit (zie hoofdstuk hierboven).

Resultaat

- 📄 Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen
- 📄 Onderzoeken mogelijkheid meedoen aan project afvalvrije scholen en inventariseren behoefte op de scholen
- 📄 Snoeproute voor VO
- 📄 Circulaire fietstocht voor VO
- 📄 Plastic expeditie op de Oosterschelde bovenbouw basisschool
- 📄 Gastlessen op basisonderwijs (groep 4/5/6/7/8) over Schoon Zeeland met gekoppelde opruimactie in de wijk
- 📄 Organiseren opruimexcursies voor scholen
- 📄 Organiseren 'in1dagafvalvrij'

Natuur en buiten

Als NME-centrum willen we mensen, jong en oud, aan de hand nemen en laten ervaren hoe fijn het is om buiten te zijn. Je ziet, voelt, proeft, hoort, voelt.... Bovendien is buiten zijn goed voor de ontwikkeling van je zintuigen maar ook voor sociale vaardigheden en voor je creativiteit. Natuurbeleving zorgt voor rust en ontspanning.

NME heeft heel veel (les)materialen rondom het beleven van de natuur. Natuurbeleving is onze 'corebusiness'. In 2022 gaan we uiteraard verder met het organiseren en ondersteunen van natuurbelevingsactiviteiten en het uitlenen van onze leskisten en materialen. Want natuurlijk kun je iets vertellen over de natuur in een klaslokaal maar je beleeft de natuur pas echt als je buiten bent. Ook onderzoeken we hoe we de samenwerking met de lessenbundels van het programma de Zeeuwse Natuur verder kunnen intensiveren.

Groene Schoolomgeving

Als NME-centrum vinden we het belangrijk dat alle schoolgaande kinderen de mogelijkheid krijgen om naar buiten te gaan en te leren over natuur en milieu. Afgelopen jaren bereikten wij met onze NME-activiteiten gemiddeld alle kinderen op de basisscholen en op het Pontes Pieter Zeeman één of meerdere keren per jaar*. Daar gaan we in 2022 natuurlijk mee verder en zoals u heeft kunnen lezen gaan we er een grote schep bovenop doen. We zijn gestart met de voorbereidingen voor een groots project om alle 21 schoolomgevingen inclusief het onderwijsaanbod op Schouwen-Duiveland de komende vier jaar te gaan vergroenen onder aansturing en begeleiding van een vergroeningsconsortium. Dit wordt een apart project dus zullen we hier niet uitgebreid omschrijven, wel vinden we het belangrijk om hier te noemen.

Aansluiten bij, organiseren van activiteiten of communiceren over:

- Oosterscheldeweek
- Geoweek
- Buitenlesdag Grevelingen
- Natuurwerkdag
- Boomfeestdag
- Tuinvogeltelling

Resultaat

- 📄 Uitleen natuurbelevingslesmateriaal en verzorgen en coördineren van inschrijvingen natuurexcursies
- 📄 Organiseren van natuurbelevingsactiviteiten voor het onderwijs
- 📄 Communiceren van natuurbelevingsactiviteiten en projecten gericht op onderwijs
- 📄 Invulling geven aan verdere samenwerking lessenbundel Zeeuwse natuur

*Met onze gastlessen en activiteiten bereikten we in 2019 (2020 was geen representatief jaar) 7.293 x kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar. 343 x werd hierbij een gastdocent, natuurouder of vrijwilliger ingezet. Gezamenlijk werkten zij 1.108 uren aan NME op scholen.

Werkplanning activiteiten onderwijs 2022

Datum/Periode	Activiteit	Omschrijving	Thema	
Januari-december	Gastlessen energietransitie	Gastlessen over de Regionale Energiestrategie Zeeland voor groep 7,8.	Klimaat en Energie	Groep 7.8
Jan-december	Circulaire activiteit	Lesaanbod over het onderwerp circulaire economie in combinatie met een duurzame excursie in samenwerking met Eef de Graaf (duurzame eilanden).	Klimaat en Energie Circulaire Economie	groep 7.8
Januari-december	Gastlessen klimaatwatertafel	Gastlessen met klimaatwatertafel onder leiding van gastdocent voor groep 5,6,7 of 8.	Klimaat en Energie	groep 5 t/m 8
Eind januari	Wintergroenten	Aanbod van kistje met wintergroenten en bijbehorend lespakket aan de basisscholen, i.s.m. de andere NME Centra	Gezondheid	GROEP 1 t/m 8
Eind januari	Tuinvogeltelling	Ondersteuning met extra lesmateriaal over vogels voor basisscholen die meedoen aan de tuinvogeltelling.	Natuur en buiten	groep 4 t/m 8
Maart	Boomfeestdag	Diverse activiteiten voor groep 8 basisonderwijs, zoals wilgen knotten, bomen planten, natuurwandeling en bezoek fruitteler, i.s.m. Gemeente, Staatsbosbeheer en Fruittelers.	Natuur en buiten Gezondheid	groep 8
Maart	Moestuinzaden	Uitgifte van zakjes met moestuinzaden op aanvraag van basisonderwijs en kinderopvang, i.s.m. NME Centra.	Gezondheid	groep 1 t/m 8 + kinderopvang
Maart-november	Aanbod voor natuurouders en andere geïnteresseerden	Laagdrempelige workshop over actuele onderwerpen of op aanvraag van natuurouders.	Gezondheid Natuur en Buiten Klimaat en Energie Afval	
April-september	Vaartocht Oosterschelde	Vaartocht op de Oosterschelde voor groep 5-6 basisonderwijs, i.s.m. Nationaal Park Oosterschelde, MEC De Bevelanden. Gastlessen over de Oosterschelde door natuurgids aan groep 5-8 met vervolgvacature: vaartocht of excursie.	Natuur en buiten	groep 5 t/m/ 8

April/mei	Gastlessen bijen	Imkers van de bijenvereniging geven op aanvraag een gastles over bijen in groep 3-4 van het basisonderwijs.	Natuur en buiten	groep 3,4
April	Nationale Buitenlesdag	Ondersteuning in communicatie en aanbod lesmaterialen in het kader van de nationale buitenlesdag.	Natuur en buiten Gezondheid	groep 1 t/m 8
Mei-juni	Geoweek	Bodemonderzoek onder leiding van natuurgids voor groep 7-8 basisonderwijs.	Natuur en buiten	groep 7, 8
Juni	Buitenlesdag Grevelingen	Activiteiten of excursie met boottocht bijv. bij de haven van Bommenede voor groep 5-6 basisonderwijs, in de week voorafgaand aan de Grevelingenweek, i.s.m. IVN en Staatsbosbeheer.	Natuur en Buiten	groep 5, 6
Juni	Modderdag	Communicatie richting scholen over mogelijkheden modderdag.	Natuur en Buiten.	groep 1 t/m 8
September	Oosterscheldeweek	Verschillende Oosterschelde excursies voor alle groepen van het basisonderwijs, begeleid door natuurgidsen.	Natuur en buiten	groep 1 t/m 8
Oktober	Voorleesactie	Op 10/10 organiseert het NME dat er voorgelezen wordt door bekende inwoners van Schouwen-Duiveland en bestuurders in het kader van de Dag van de Duurzaamheid i.s.m. de andere NME Centra. Voor alle groepen.	Klimaat en Energie	groep 1 t/m 8
Oktober	Klimaatweek	Organiseren van een speciale activiteit of gastles tijdens de klimaatweek	Klimaat en Energie	groep 1 t/m 8
Oktober-november	Circulaire fietstocht	Activiteit voor tweede klassen VO, waarbij de leerlingen in kleine groepjes op de fiets bij bedrijven kijken wat bedrijven doen rondom het thema circulaire economie	Circulaire economie	VO; brugklas
Oktober-november	Snoeproute	Activiteit voor eerste klassen VO, waarbij leerlingen in groepjes	Afval	VO, brugklas

		afval gaan inventariseren en opruimen.		
November	Natuurwerkdag	Aanschrijven scholen en geïnteresseerden om interesse te peilen.	Natuur en Buiten Gezondheid	groep 7, 8
Jaarrond	Gastlessen (zwerf)afval	Gastlessen voor groep 4,5,6,7 en 8.	Afval	groep 4 t/m 8
Jaarrond	Excursies en vaartochten	Coördineren en organiseren van excursies en vaartochten in afstemming of in samenwerking met andere natuurorganisaties ten behoeve van het onderwijs op SD.	Natuur en Buiten	groep 5 t/m 8